

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

КАФЕДРА
ЕКОНОМІЧНОЇ ТА
СОЦІАЛЬНОЇ
ГЕОГРАФІЇ

XI

міжнародна науково - практична
інтернет - конференція

**Міністерство освіти і науки України
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu
Wydział Nauk o Ziemi i Gospodarki Przestrzennej**

**Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza w Częstochowie
Wydział Nauk Społecznych**

СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

**Матеріали XI Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(м. Луцьк, 6–7 листопада 2025 р.)**

**Луцьк
2025**

УДК 911.3:30/33(082)

С 90

Рекомендовано до друку Вченою радою географічного факультету
Волинського національного університету імені Лесі Українки
(протокол № 3 від 29 жовтня 2025 р.)

Рецензенти:

Нємець Л. М. – доктор географічних наук, професор, завідувач кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Матвійчук Л. Ю. – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Луцького національного технічного університету

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів : матеріали
С 90 XI Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції / за ред. Ю. М. Барського та В. Й. Лажніка, м. Луцьк, 6–7 листопада 2025 р. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2025. 224 с.

ISBN 978-617-8279-73-8

У збірнику висвітлюються проблеми сучасної географічної та економічної науки, які були розглянуті на XI Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції. Розкриваються питання теорії та методології географічних досліджень, регіональних економічних студій, регіонального розвитку та просторового планування, освітніх технологій у географії та економіці, а також проблеми суспільно-географічних, природно-географічних, рекреаційно-туристських досліджень Волині та прилеглих територій.

Для широкого кола фахівців, які працюють у сфері географії, економіки, державного управління, освіти, рекреації та туризму, краєзнавства. Видання також буде корисним для вчителів, аспірантів та студентів, а також усіх, хто цікавиться проблемами регіональних досліджень.

УДК 911.3:30/33(082)

ISBN 978-617-8279-73-8

© Волинський національний університет
імені Лесі Українки, 2025

© Колектив авторів, 2025

менше снігу, більше дощів, інші температурні режими, що змінить весняну й літню динаміку [2].

Річка Вижівка – малий водотік поліського типу зі змішаним живленням, що визначає характерні риси водно-стокового режиму: значний весняний підйом, літньо-осіння межень і зимовий режим із льодами. Водно-стокова динаміка має великі амплітуди: середні витрати води невеликі, максимальні – значні під час весняного стоку.

Характер басейну та антропогенний вплив (меліорація, випрямлення, водозабори) суттєво впливають на режим стоку: прискорюють спад, зменшують природну регуляцію. Управління водними ресурсами Вижівки має враховувати ці особливості та фокусуватися на підтриманні екологічного стоку, відновленні природної структури, моніторингу та адаптації до змін [4].

Таким чином, забезпечення сталого режиму річки Вижівки – важливе завдання не лише з гідрологічного погляду, а й з екологічного та водокористувального.

Список використаних джерел: 1. Водний стік р. Вижівка (1947–2020 рр.): живлення, внутрішньорічний розподіл, динаміка. Нетробчук І. М. та ін. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 4 (35). S. 400–417. 2. Державне агентство водних ресурсів України. URL: <https://www.davr.gov.ua> 3. Державний водний кадастр України. URL: <http://geoportal.davr.gov.ua:81> 4. Басейнові управління водних ресурсів. URL: <https://www.davr.gov.ua/basejnovi-upravlinnya-vodnih-resursiv> 5. Яцик А. В., Грищенко Ю. М., Волкова Л. А. Водні ресурси: використання, охорона, відтворення, управління : підручник. К. : Генеза, 2007. 360 с.

УДК 556.55

Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман
yulia1810020@gmail.com; romankacharovsky@ukr.net; polianskyi@ukr.net
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ГІДРОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН БАСЕЙНУ РІЧКИ ПОЛТВИ

За методикою Р. В. Хімка для дослідження якості води річок виконують оцінювання візуальних ознак забруднення, прозорості, запаху, температури води. На якість води в річці значний вплив має замуленість русла та характер відкладів.

Мутна вода річки Полтви має потужний шар мулу й яскраво виражений неприємний запах, витікаючи з очисних споруд м. Львова [3]. У верхів'ї річки найвища прозорість води, вона бере початок на схилах Гологоро-Кременецького кряжу. Донні відклади на цих ділянках русла складені карбонатними породами з невеликим шаром мулу. У річок, які протікають в межах осушених міжпасмових понижень Пасмового Побужжя, вища замуленість дна, менша прозорість води, що зумовлено вимиванням значної кількості поживних речовин із торфових ґрунтів. Важливу роль у замуленні русел річок відіграло створення густої мережі осушувальних каналів у межах міжпасмових долин, що призвело до зниження рівня ґрунтових вод, а відтак – до зниження рівня повені, через що мул із русел не виноситься. На ділянках русел у межах міжпасмових понижень також спостерігається посилене заростання річок водними рослинами – до 30–50 % в окремих місцях, що спричиняє замулення, уповільнення течії й, як наслідок, вторинне забруднення річок [3; 5; 9].

Повністю зарослим макрофітами є русло р. Кишиці від витоків до ставу в с. Городиславичі, пригирлові ділянки р. Яричівки і р. Гологірки. У річках басейну трапляється до 10–15 видів макрофітів, однак спостерігається домінування деяких із

них – *Elodea canadensis*, *Typha angustifolia*, *Berula erecta*. За результатами польових досліджень у руслі р. Полтви виявлено дуже малу кількість макрофітів через токсичність водного середовища [1].

Якість води річок значною мірою залежить від скидів стічних вод підприємств, а також несанкціонованих стоків у межах населених пунктів. Найнижча якість води в р. Полтві, спричинена тим, що річка виступає колектором стічних вод м. Львова.

Протягом останніх десятиліть також відмічається погіршення якості води інших річок басейну через скиди стічних вод, у тому числі несанкціонованих стоків із приватних господарств. За даними басейнового управління водних ресурсів рр. Західного Бугу та Сяну, на якість води в р. Яричівці також можливий вплив недостатньо очищених стічних вод м. Дубляни, селища Новий Яричів, с. Старий Яричів. У р. Думницю скидають недостатньо очищені стічні води промислових підприємств селищ Куликів та Запитів. Річні об'єми стічних вод, які потрапляють у притоки р. Полтви, значно менші об'єму стоку води у річках [2–3].

Якість води допливів р. Полтви [3] також суттєво залежить від несанкціонованих скидів у населених пунктах, через які протікають річки. Рекреаційне навантаження на річки басейну Полтви незначне, опосередкований вплив на якість води мають ставки. Для прикладу, р. Яричівка витікає зі ставка, який використовується в рекреаційних цілях у літній період. На ділянці русла поблизу витоку річка мутна, у ній присутні макрофіти, які свідчать про забруднення води: кушир занурений (*Ceratophyllum demersum*), ряска мала (*Lemna minor* L.), нитчасті водорості.

У всіх річках території досліджень температура води влітку близька до температури повітря. Проте температура води в р. Полтві на виході з міста в холодний період року є значно вищою, ніж в інших водотоках даної території, оскільки стічні води комунального господарства м. Львова становлять значну частину її стоку. Тим не менше, через високий вміст токсичних речовин у річці не спостерігається процесів евтрофікації. Швидкість течії річок впливає на вміст розчиненого кисню у воді – при більшій швидкості течії відбувається інтенсивніше насичення води киснем, отже й на їх самоочисну здатність. Ділянки русла з малою швидкістю течії моделюють роботу відстійників – відбувається відкладення завислих часток у донні відклади, що може призводити до замулювання й вторинного забруднення річок. У результаті аналізу топографічних карт виявлено, що середня швидкість течії річок території досліджень становить близько 0,2–0,3 м/с. Захаращеність та заростання русел знижують швидкість течії на окремих ділянках водотоків [4–8; 11; 14–15].

За даними басейнового управління водних ресурсів Західного Бугу та Сяну [2], значна частина русел річок території досліджень має відрегульовану довжину. У процесі дослідження виявлено, що найбільших змін зазнали ділянки русел у межах міжпасмових долин Пасмового Побужжя, де вони виконують роль магістральних каналів меліоративно-осушувальних систем. Значний вплив на гідрологічний режим річок басейну р. Полтви мало зарегулювання стоку шляхом створенням осушувальних меліоративних каналів, а також будівництво ставків і малих водосховищ [3].

У басейні р. Полтви розташовується близько 400 ставків загальною площею 793 га, на 1 км річки припадає від 0,3 до 5 га руслових та неруслових водойм. Найбільший вплив на водність річок мають ставки у верхів'ї р. Яричівки (площею 43 га), технічна водойма Львівської ТЕЦ в середній течії р. Яричівки (площею 85 га), нагульний став рибогосподарської ділянки «Красне» ВАТ «Львівського облрибкомбінату» у пригирловій ділянці р. Гологірки (площею 123 га), стави біля с. Звенигорода у середній течії р. Білки (площею 33 га) тощо. Вода з річок басейну р. Полтви відбирається переважно для наповнення ставків. Зокрема, відбір води з пригирлової ділянки р. Гологірки опосередковано впливає на стан її басейну в літню межень. За даними Західно басейнового управління водних ресурсів по рр. Бугу та

Сяну [2], також щорічно здійснюється забір води (0,2 млн м³ на рік) з технічної водойми Львівської ТЕЦ в середній течії р. Яричівки для потреб комунального господарства м. Львова. На берегах річок басейну р. Полтви рідко зустрічаються сліди ерозії та абразії, за винятком місць водопою худоби, мостів і ділянок із високою крутизною схилів. На території Підподільської хвилясто-останцевої денудаційної рівнини рослинний покрив берегів бідніший, ніж на торфових ґрунтах міжпасмових долин, трапляються сліди площинної ерозії та відслонення гірських порід [1].

Засміченість річищ та прибережних земель річок значною мірою визначається їх близькістю до населених пунктів та освоєністю прибережних територій. У річок басейну р. Полтви засміченість русел, берегів і прибережних захисних смуг здебільшого є невисокою, за винятком ділянок русла р. Полтви на околицях м. Львова (біля очисних споруд) та в м. Буську, р. Гологірки в селищі. Красне, мостів на річках тощо. Найбільш відчутний антропогенний вплив здійснюється на заплаву та долину Полтви в межах м. Львова, де річка використовується як колектор стічних та дренажних вод. За межами міста р. Полтва протікає в малоосвоєній, частково розораній долині. Забудова та об'єкти інфраструктури займають лише 6 % заплави й 10 % прибережних захисних смуг річки. За межами м. Львова у прибережних захисних смугах річок зрідка трапляються об'єкти житлової та господарської забудови здебільшого у верхів'ях, де заплави водотоків є відносно вузькими, зокрема, в заплаві р. Маруньки у м. Винники. Рівень господарського освоєння цих територій практично відповідає ступеню розораності земель. Найбільше розорана площа прибережних захисних смуг Якторівського потоку (31 %), дещо менше – Гологірки (9 %), Перегноївки (8,2 %) й Яричівки (8,1 %), оскільки ці річки протікають на територіях з порівняно родючими ґрунтами. Ступінь господарського освоєння прибережних захисних смуг найнижчий у річок, значна частина русел яких знаходиться у міжпасмових долинах, малоприсадибних для вирощування сільськогосподарських культур. У заплавах річок басейну р. Полтви переважно збережена природна рослинність, поодинокі господарські та житлові будівлі займають мінімальну площу. Більша частина заплавлених територій знаходиться під луками (у т. ч. сіножатями та пасовищами), значно рідше – під лісовою рослинністю. Території заплавлених із непорушеним або близьким до нього рослинним покривом складають переважно більше 60 %. Відносно висока розораність (40 % і більше) заплави р. Яричівки (у нижній течії), а також заплавлених річок на території Підподільської хвилясто-останцевої денудаційної рівнини (р. Гологірки й Якторівського потоку) [1; 3; 7–9].

Частка земель під населеними пунктами у долинах річок змінюється в широких межах: від 0,3–0,7 % у долині р. Кишиці й Якторівського потоку до 9 % у долині р. Полтви. Значно вища урбанізованість долини р. Маруньки (25 %), оскільки значна її частина знаходиться в межах м. Винники. Розораність долин річок коливається від 20 % (в долині Маруньки й Недільчини) до 87 % (в долині Якторівського потоку), що зумовлено особливостями рельєфу, ступенем заболочування й родючістю земель. Найменше розорані торфові ґрунти міжпасмових понижень, найбільше – землі в межах Підподільської денудаційної рівнини. У долині р. Кишиці розорано лише 2,6 % території, що зумовлено незручністю обробітки земель. Меліоровані землі займають від 55 % до 94 % площі долин річок. Окрім суттєвого зниження якості води р. Полтви, спричиненого її каналізуванням та зростанням чисельності населення м. Львова, протягом останніх десятиліть погіршився санітарний стан басейну більшості її приток: русла стали більш зарослими, захаращеними; в населених пунктах річища й прибережні землі засмічені; в окремих місцях береги розорані близько до урізу води; у всіх річках суттєво знизився рівень води в меженний період, за винятком р. Полтви, на водність якої значний вплив мають стічні води м. Львова. Обміління річок пов'язане, на нашу думку, зі змінами клімату, й, частково, з функціонуванням осушувальних систем, що призвело до посиленого випаровування й до

перерозподілу стоку [2; 4; 6; 11–12]. Особливе значення для гідроекологічного стану басейну має обміління річок, які протікають у заторфованих долинах, оскільки це приводить до замулення русел і до значного заростання їх дна при сповільненій швидкості течії, як наслідок – до їх вторинного забруднення.

Список використаних джерел: 1. Курганевич Л. П., Шіпка М. З. Геоєкологічний стан заплавно-русового комплексу річково-басейнової системи Полтви (район басейну річки Вісла). *Гідрологія, гідрохімія і гідроекологія* : збірник наукових праць. Київ : Київ. нац. ун-т імені Тараса Шевченка. 2020. № 1 (56). С. 64–70. 2. Звіт проекту TACIS «Управління басейнами річок Буг, Латориця та Уж». Львів, 2006. 3. Шіпка М. Морфологічний аналіз річково-басейнової системи Полтви. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету. Серія : географія*. 2017. № 1 (42). С. 31–38. 4. Нетробчук І. М., Полянський С. В., Карпюк З. К., Качаровський Р. Є., Повзун А. В., Теребейчик І. В., Ковтунович В. І., Пилипчук Г. В. Водний стік р. Вижівка (1947–2020 рр.): живлення, внутрішньорічний розподіл, динаміка. *Věda a perspektivy*. Praha, České republiky. 2024. E 24142. № 4 (35). S. 400–417. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-4\(35\)-400-417](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-4(35)-400-417) 5. Полянський С. В., Стельмах В. Ю., Качаровський Р. Є. Романюк Д. А. Вплив Хрінницького гідровузла на екологію прилеглої території. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 08–09 листопада 2024 р.) / за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 160–162. 6. Лівик С. А., Черевко Ю. О., Полянський С. В., Качаровський Р. Є. Стан систем централізованого водопостачання населення українських міст. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 08–09 листопада 2024 р.) / за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М., 2024. С. 169–171. 7. Нетробчук І. М., Полянський С. В., Карпюк З. К., Білецький Ю. В., Стельмах В. Ю., Соловей В. В., Ковальчук С. І., Качаровський Р. Є. Оптимізація експлуатації Хрінницького гідровузла та заходи для покращення місцевої екологічної ситуації. *Věda a perspektivy*. Praha, 2024. № 11 (42). S. 386–399. DOI : [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-11\(42\)-383-398](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-11(42)-383-398) 8. Павловська Т. С., Стельмах В. Ю., Полянський С. В., Попович О. В. Сезонний розподіл водного стоку р. Стир (гідропост Луцьк) та його багаторічна динаміка. *Věda a perspektivy*. 2024. № 12 (43). С. 307–319. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-12\(43\)-307-319](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2024-12(43)-307-319) 9. Нетробчук І. М., Карпюк З. К., Чижевська Л. Т., Білецький Ю. В., Стельмах В. Ю., Полянський С. В. Мельник О. В., Качаровський Р. Є. Особливості сучасного екологічного стану річки Конопелька. *Moderní Aspekty Vědy*. Praha: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o. Česká republika. 2025. T. LIV. § 7.1 S. 214–232. DOI: <http://doi.org/10.52058/54-2025> 10. Нетробчук І. М., Полянський С. В., Білецький Ю. В., Соловей В. В., Качаровський Р. Є., Лівик С. А. Вплив господарської діяльності людини на стан басейну р. Стир. *Věda a perspektivy*. Praha, 2025. № 4 (47). S. 126–139. DOI: [https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-4\(47\)](https://doi.org/10.52058/2695-1592-2025-4(47)) 11. Полянська Т. О., Полянський С. В., Снитюк Д. О. Заходи покращення екологічного стану водних об'єктів НПП «Прип'ять–Стохід». *Актуальні проблеми регіональних досліджень* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (м. Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк. 2019. С. 380–383. 12. Полянський С. В., Повзун А. В., Ковтунович В. І. Вплив осушувальної меліорації на басейн р. Прип'ять. *Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів* : матер. VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 12–14 квітня 2024 р.) / за ред. Ю. М. Барського, В. Й. Лажніка. Луцьк : ФОП Мажула Ю. М. 2024. С. 70–72. 13. Полянський С. В., Полянська Т. О., Свередюк Н. В. Заходи покращення геоєкологічного стану басейну річки Турія. *International scientific and practical conference «The European potential for development of natural science»: conference proceedings*, November 27–28, 2020. Lublin : Izdevniecība «Baltija Publishing». 2020. P. 146–150. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-006-3-37> 14. Полянський С. В., Фесюк В. О. Водні ресурси Волинської області, їх екологічний стан. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету. Серія «Географія»*. 2009. Вип. 19. С. 49–53. 15. Полянський С. В., Фесюк В. О. Екологічний стан осушувальних систем долини р. Прип'ять. *Гідрологія, гідрохімія, гідроекологія*. 2010. Т. 2. С. 199–209.

ЗМІСТ

ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ РЕГІОНІВ

Гукалова Ірина	До дискурсу про соціальну резильєнтність	3
Влах Мирослава	Концептуальні основи геополітичної конкуренції: систематизація понять та тенденції розвитку	6
Дронова Олена	Антропоцен, неоліберальна глобалізація, війна й віра у громаду	10
Поручинський Володимир, Куцевич Артур, Куцевич Микола	Сучасна урбанізація: основні тенденції та проблеми	13
Венгрин Дар'я	Урбаністичні дослідження в контексті концепції сталого розвитку	14

ГАЛУЗЕВІ СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ РЕГІОНІВ

Смирнов Ігор, Любіцева Ольга	Світові проблеми логістики: логістика в Африці	18
Довгань Наталія	Особливості системного політико-географічного аналізу територіально-політичних систем мезо- та макрорівня	22
Волков Денис, Ключко Людмила	Стан і роль будівельної галузі у соціально- економічному розвитку Харківської області та України загалом	25
Ткаченко Леонід, Ключко Людмила	Соціально-економічний розвиток сільських територій України в умовах війни: виклики, можливості, перспективи	28
Гавріков Артем	Виробництво олійних культур в Україні: сучасні тенденції та їх роль у забезпеченні продовольчої безпеки	33
Мандрик Ірина, Лесік Вікторія	Сучасна структура зовнішньої торгівлі США	35
Лажнік Володимир	Динаміка та сучасний стан зовнішньої торгівлі товарами України з Італією	37
Павловська Тетяна, Баранчук Фаїна	Небезпечні відходи в Україні: стан проблеми у світлі законодавчих змін та воєнних.....	42
Гаврікова Ірина, Кравченко Катерина	Особливості статево-вікової структури українців із тимчасовим захистом у країнах Європейського Союзу	45
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Трофимчук Денис	Трансформація етнічного складу населення Луцької міської територіальної громади у період кінця XIX – початку XXI століття	49
Слащук Андрій, Качаровський Роман, Лесік Вікторія	Сучасний стан населення міста Камінь-Каширський	51

Нємець Олексій	Креативні хаби та простори України: суспільно-географічні особливості та проблеми	54
Гусєва Наталія	Україна в глобальній системі вимушених міграцій населення	59
Думнов Олександр	Регулювання ринку праці: досвід країн Європейського Союзу	64

РЕГІОНАЛЬНИЙ РОЗВИТОК І ПРОСТОРОВЕ ПЛАНУВАННЯ

Палеха Юрій, Маслова Марія	Взаємозв'язок стратегічного та просторового планування в умовах євроінтеграції та відбудови України	68
Голуб Геннадій	Просторове планування територіальних громад у Волинській області: проблеми та перспективи	70
Кухтаров Дмитро, Гнатюк Олексій	Порівняльне дослідження субурбанізаційних процесів у Вишневому та Боярці як містах-супутниках Києва	72
Гнатюк Олексій, Кононенко Олена	Сприйняття центру міста Києва: аналіз меж, осередків та повсякденних практик.....	75
Кравченко Катерина	Визначення особливостей трансформації міських агломерацій України на основі лідарних знімків	78
Пацюк Вікторія, Казаков Володимир	Індустріальна культура як концептуальна основа регенерації індустріальної спадщини	83
Голуб Геннадій	Реформа децентралізації у Волинській області: динаміка, результати та перспективи	87
Маковецька Лариса, Баранчук Фаїна	Роль міжмуніципальної співпраці у зміцненні стійкості Луцької громади в умовах воєнних викликів	88
Пугач Сергій, Мозолук Олег, Куньчик Ганна	Можливості використання ГІС-технологій для аналізу ринку нерухомості	90
Мельнічук Михайло, Скочук Нестор	Організація та просторове планування природокористування Маневицької територіальної громади	92
Криволапов Валерій	До питання оцінки людського капіталу регіону з позиції суспільної географії	95
Малярєнко Костянтин	Тенденції просторових змін в Україні в контексті децентралізації	98

ПРИРОДНО-ГЕОГРАФІЧНІ ЧИННИКИ ТА РЕСУРСИ РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ

Чернюк Ганна	Оцінка потенціалу природних ресурсів і природних умов в областях Поділля	101
Літвінчук Вадим	Географія рідкоземельних та критично важливих мінералів Європи та їх значення	104
Літвінчук Вадим	Географія критично важливих та рідкоземельних мінералів України, їх значення та перспективи	107
Гоц Тетяна, Тарасюк Ніна	Крига Арктики в умовах прояву глобального потепління	110

Тарасюк Ніна, Ганущак Мар'яна	Комплексна оцінка природних умов регіону для потреб адаптації до змін клімату	112
Jelinska Agata, Jezierska-Thöle Aleksandra, Obodovskyi Oleksandr	Potencjał hydroenergetyczny rzeki Raduni i jej wykorzystanie gospodarczo-turystyczne	115
Павловська Тетяна, Ганущак Мар'яна, Погосян Олександр	До проблеми ризиків підтоплення заплави нижньої течії р. Стохід (гідропост «Любешів»)	119
Стельмах Валентина, Теребейчик Ірина	Сезонна мінливість параметрів кривої витрат річки Вижівка (гідропост Стара Вижівка, 1990–2024 рр.)...	122
Мельнійчук Михайло, Дмитроца Надія	Водно-стоковий режим річки Вижівка	126
Черевко Юлія, Полянський Сергій, Качаровський Роман	Гідроекологічний стан басейну річки Полтви	128
Саченок Роман	Про систему водопостачання та водовідведення м. Києва	132
Гудзевич Анатолій	«Джерело Вишенське» як відображення соціально-економічних й природоохоронних процесів м. Вінниці	134
Лісовський Андрій, Придеткевич Станіслав, Матуз Ольга	Енергетичний потенціал Хмельницької області та напрями його ефективного використання	137
Войтків Петро, Іванов Євген, Тататута Єгор	Рационалізація землекористування та обґрунтування пріоритетних напрямів сталого розвитку Судовишлянської територіальної громади	140
Мамонтов Назарій, Карпюк Зоя	Геоєкологічний стан водойм Камінь-Каширського району	145
Боровко Дмитро, Нетробчук Ірина	Сучасний стан та шляхи оптимізації водойм Ковельського району	147

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ ТА ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В РЕГІОНАХ

Москаленко Антон, Ключко Людмила	Стійкий розвиток туризму як об'єкт суспільно- географічного аналізу	150
Смирнов Ігор Любіцева Ольга	Точка на мапі: острів Біоко (колишній Фернандо По) у складі держави Екваторіальна Гвінея (історія, географія, екологія й туризм)	154
Rabant Hubert	Zagospodarowanie turystyczne szlaku wodnego Wisła–Odra	157
Essing-Jelonkiewicz Patrycja, Gonia Alicja	Turystyka zrównoważona miejscowości nadmorskich – studium przypadku miasta Łeba	160
Майстер Андрій, Куницький Михайло	Сучасний стан розвитку міжнародного онлайн-ринку туристичних послуг	164

Омельченко Наталя, Давидов Олексій	Візит-центри у національних природних парках України: стан і перспективи розвитку	168
Чижевська Лариса, Карпюк Зоя, Качаровський Роман, Чижевський Тадеуш	Природний рекреаційний потенціал Устилузької ТГ Володимирського району Волинської області	170
Потапова Алла, Семенюк Роман	Розвиток екотуризму як напрям регіонального розвитку Берестечківської територіальної громади ..	172
Єрко Ірина, Мельник Надія, Качаровський Роман, Яцуняк Віктор	Роль історико-культурних ресурсів у розвитку індустрії гостинності: регіональний аспект	175
Безсмертнюк Тарас	Заказники у структурі природно-антропогенних рекреаційно-туристських ресурсів Дубенського району Рівненської області	177
Мандрик Ірина, Дрищан Дарина	Сучасний стан розвитку туризму в країнах Північної Європи	182

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІЦІ

Потапова Алла	Актуальні виклики розвитку географічної науки й освіти у контексті реформування вищої школи	186
Потапова Алла, Кулик Катерина	Дослідження рівня пізнавального інтересу та шляхів його формування на уроках географії	188
Мандрик Ірина, Мичка Ірина	Методичні особливості розроблення компетентісно орієнтованих завдань із географії в 10 класі	190
Дубич Богдан, Потапова Алла	Використання штучного інтелекту під час навчального процесу	192
Мельнійчук Максим, Лажнік Володимир	Використання цифрових карт і геоінформаційних технологій у шкільному курсі географії	193
Маковецька Лариса, Назарук Назар	Освітня цінність краєзнавчого підходу у дослідженні транспортної системи регіону	195
Ткачук Надія	Медіаграмотність у природничій освітній галузі державного стандарту базової середньої освіти	197
Pohrebskyi Taras	Problems of organizing and conducting extra-course work in geography	199
Ткачук Надія, Кошляцький Дмитро	Формування безпекової медіаграмотності учнів у позакласній роботі з географії засобами сучасних медіапроектів	201
Ткачук Надія, Тарасюк Злата	Особливості методики гейміфікації освітнього процесу з географії	203
Мужичок Юрій, Сосницька Ярослава	Інтерактивні форми навчання як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів	205
Поручинська Ірина, Стельмашук Назар, Скороход Орест	Зміст та методика проведення шкільних географічних екскурсій	207
Новосад Оксана, Бандура Станіслав	Компетентнісний підхід як основа формування фінансової відповідальності учнів	209

Капітула Наталія, Качаровський Роман, Слащук Андрій	Поняття методів та форм навчання в сучасній педагогічній науці	211
--	--	-----

**СУЧАСНІ ГЕОІНФОРМАЦІЙНІ, КАРТОГРАФІЧНІ, ГЕОДЕЗИЧНІ
ТА ФОТОГРАММЕТРИЧНІ МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ
РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ**

Безрук Віктор, Костріков Сергій	Урбогеосистема мегаполісу: модель для стійкого відновлення міського середовища	214
Грицевич Володимир	Атласне картографування адміністративно-територіального устрою регіону	216

Наукове видання

Суспільно-географічні чинники розвитку регіонів

Матеріали XI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Луцьк, 6–7 листопада 2025 р.)
(українською, англійською, польською мовами)

Друкується в авторській редакції.

Відповідальність за зміст публікацій
та достовірність даних несуть автори

Верстка: В. Й. Лажнік
Коректура: С. О. Пугач
Обкладинка: Н. Бринчук

Підписано до друку 14.11.2025 р. Формат 60x84 ¹/₁₆.
Ум. друк. арк. 18,32. Зам. 488. Тираж 300.
Папір офсетний. Гарнітура Arial. Друк цифровий.

Видавець і виготовлювач ФОП Мажула Ю. М.
43021, м. Луцьк, вул. Винниченка, 47/35.
Тел. моб. 096 61 66 277, e-mail: y.mazhula@gmail.com
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру
видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції
серія ДК № 7662 від 07 вересня 2022 року

